

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.08.2015 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Свалиха цените на тока от малки централи, за големите – не

С новата цена на тока малките фотоволтаични централи няма да могат да посрещат оперативните си разходи, а камо ли собствениците им да връщат кредити.

Собствениците на ВЕИ, изградени с евросредства, пред фалит, след като приходите им падат с 80%.

500 собственици на малки фотоволтаични централи могат да фалират до няколко месеца. Причината е намалената с пъти цена на тока, който произвеждат. Собствениците са теглили кредити, ползвали са и еврофинансиране, но с новата цена няма да могат да обслужват задълженията си. Повечето от соларните паркове - около 400, са ползвали пари от фонд "Земеделие", други - от фонд "Козлодуй".

Малки централи с еврофинансиране понасят тежести заради оздравяването на енергетиката.

Тъкмо европарите, с които са изградени, и преференциалната цена, по която НЕК е задължена да закупува електроенергията им, е мотивът Законът за енергията от възобновяеми източници да бъде променен и в него да бъде записан параграф 18, ал. 1. Той гласи:

"За производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници чрез енергийни обекти, които са изградени със средства от национална или европейска схема за подпомагане и по отношение на които заявления за подпомагане са постъпили до влизането в сила на Закона за енергията от възобновяеми източници, се прилагат цените по чл. 31, ал. 8 от същия закон, които последно са определени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране към датата на влизането в сила на този закон".

Цена на тока, произведен от обекти, изградени със средства от национална и/или европейска схема за подпомагане, в лв./мвтч без ДДС									
Преференциална цена на еленергията	Процент на безвъзмездното финансиране								
	до 10%	над 10 до 20%	над 20% до 30%	над 30% до 40%	над 40% до 50%	над 50% до 60%	над 60% до 70%	над 70% до 80%	над 80% до 90%
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност до 5 квт, монтирани на покриви и фасади									
211,81	207,54	198,95	190,37	181,78	173,19	164,60	156,01	147,43	138,84
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност над 5 квт до 30 квт, монтирани на покриви и фасади									
203,97	199,85	191,58	183,31	175,04	166,77	158,50	150,23	141,96	133,69
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност над 30 квт до 200 квт, монтирани на покриви и фасади									
169,12	165,70	158,83	151,96	145,09	138,22	131,35	124,48	117,61	110,74
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност до 30 квт									
152,19	149,18	143,14	137,09	131,05	125,00	118,95	112,91	106,86	100,81
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност над 30 квт до 200 квт									
143,35	140,50	134,78	129,05	123,32	117,60	111,87	106,14	100,41	94,69
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност над 200 квт до 10 000 квт									
134,03	131,34	125,93	120,52	115,12	109,71	104,30	98,89	93,48	88,08
Фотоволтаични централи с инсталирана мощност над 10 000 квт									
131,36	128,77	123,56	118,34	113,12	107,90	102,68	97,46	92,24	87,02

Поробни намаления на цените има и за всички други централи, които произвеждат ток от възобновяеми източници и са ползвали еврофинансиране

Разгадаването на този текст показва, че Законът за енергията от възобновяеми източници е приет през 2011 г. А повечето централи са подали заявление за еврофинансиране през периода 2009-2011 г. Сред тях са и въпросните 500 фотоволтаици.

Цените на тока, който те произвеждат, се определят от решение на Комисията за енергийно и водно регулиране към датата на влизане в сила на този закон. Той е в сила от 24 юли тази година, а последното решение, което постановява цени на ВЕИ централи, строени с евросредства или национално съфинансиране, е от 1 юли 2014 г. То обаче не е важало за централи, които са присъединени до май 2011 г. С промяната в закона от 1 август те важат и за тях.

И ако до тази дата цените са им били по 400 до над 600 лв. за мегаватчас (в зависимост от годината, в която е пусната, и цената, която е определена), сега падат на 100 до 130 лв. за мегаватчас.

За всички останали няма намаление и остават цените, определени при сключването на договорите.

Но пък КЕВР определи количествата енергия за всички, която да бъде изкупувана през годината. Така че продължава да има цени и над 700 лв. за мегаватчас за централи без еврофинансиране.

Собствениците на тези, които са ползвали европари, казват, че с новите тарифи приходите им намаляват с над 80%.

Фотоволтаиците, които са финансирани по мерките на фонд "Земеделие", са с мощност от 60 до 80 мегавата, общата инсталирана мощност на всичките е 24 мегавата. Годишното производство на една такава централа е 70 мегаватчаса. За всичките 500 централи това прави към 35 000 мегаватчаса. Само за сравнение - НЕК ще трябва да закупи за 1 година количества електрическа енергия от ВЕИ на субсидирани цени в размер на 4 398 002 мегаватчаса, включително и от новоприсъединени централи на средно напрежение.

Представителите на собствениците казват, че делът на тези малки фотоволтаици в добавката "задължения към обществото" е към 5 млн. лв. Дори да престанели да работят, икономията щяла да се равнява на тази сума. А дефицитът, който трябва да се покрие в енергетиката, е над 800 млн. лв. годишно.

Ние по никакъв начин не допринасяме нито за поскъпването, нито запоевтиняването на еленергията, казват производители на слънчев ток от малки инсталации.

Какво се получава с тези 500 малки фирми, след като приходите им падат с 80%?

През 2010 г. цената на киловат инсталирана мощност на фотопанел е била около 3500 - 4000 евро. През 2015 г. тя е 1000 - 1500 лв., казва Петър Лазаров от Чирпан, собственик на соларна централа. И не е редно централа, правена през 2011-2012 г. със скъпа технология, да я причисляват към цена от 2014-2015 г., казва той.

Повечето собственици на централи, които са ги строили преди 3 до 5 години, казват, че тогава са купували немски панели и стойки, китайските, които направиха бума през 2012 г., ги е нямало на пазара. Инвестиционните разходи на 1 киловат мощност са елемент от определянето на преференциалната цена на тока. Свалянето на инвестицията води и до по-ниската цена.

"Имаме определена цена с договор за 20 години. Подписали сме с електроразпределителната компания. Отишли сме в банка, тя е казала - добре, ще имате този приход, дайте обезпечение. Ние сме нови фирми и обикновено залагаме апартаменти. И сега изведнъж ни казват - няма да получите този приход, а 20% от него.

Как ще погасим кредитите си", чуди се Лазаров. Той допълва, че параграф 18 от закона касае малките централи, които са построени и с евросубсидии, не засяга големите.

Не става въпрос само за фалит на фирми, звънят ми колеги, там са и жилищата, образованието на децата, това са семейни бизнеси, всичко е заложено, казва Лазаров.

Една от идеите за справяне с кризата в енергетиката бе да се извади еврофинансирането от инвестицията и преференциална цена на слънчевия ток да е само върху вложението, което е направила фирмата. Звучи справедливо.

Комисията за енергийно и водно регулиране определя цени за ВЕИ в таблица, в която е отчетен делът на еврофинансирането - от 10 до 90%.

Да кажем, че една малка централа е построена със 70% европейски пари.

Тези проценти са за финансиране на проекта, ЕК казва - даваме пари за панелите, за стойките, казва Павлина Цанева от Габрово, собственик на малка соларна инсталация при Дряново. Не финансираме земята, кабелните линии, трафопоста.

За да се кандидатства за проект, трябва земя със сменено предназначение - на южен склон, близо до кабелни линии. Смяната на предназначение за електропроизводство е скъп процес, казват производители на ток от слънце. Така че само земата през фотоволтаика до кабелните линии и трафопоста излиза към 600 000 лв., прави сметки Петър Лазаров от Чирпан.

Един трафопост е към 50 000 лв. Електроразпределителните дружества отказали да ги изкупуват, защото не обслужвали населението, а производителя. Така че те са останали като разход на малките фирми.

Задължително се плаща за охрана, освен монтирането на камери за наблюдение. За малък фотоволтаик в полето това са 4-ма души. Прави се поддръжка и мониторинг всеки месец, а данните за производството се изпращат в електроразпределителното дружество, това го прави специалист, на когото се плаща.

Освен това собствениците на фотоволтаици поддържат и високи застраховки. Фонд "Земеделие" ги е задължил 5 години да не работят друго и да се самоосигуряват. "Юли и август са най-ползотворните, зимата не работим, в най-пълния месец - август, моят приход ще бъде 900 лв., при 2300 лв. кредит. Въведоха такса за балансиране на напрежението - 400 лв. на месец, плащаме 20 лв. такса на Агенцията за устойчиво енергийно развитие, интернет връзка наред полето е 80 лв. на месец. Чистите приходи на година от такава централа са около 50 000 лв. годишно, разходите, без кредитите са, 23 000-28 000 лв. годишно. Като сложиш и 16 000 лв. кредити на година, не остава нищо", прави изчисления Цанева.

И допълва, че всеки от собствениците има 300 000-400 000 лв. кредити. Легенда било, че тези централи са работили цяла година. Цанева посочва и други извънредни разходи - таксата достъп от 40%, която паднала в съда, но минало време. След това се появила нова такса от 20% върху чистите приходи, която също паднала в Конституционния съд, но важала една година.

Освен това законът предвижда КЕВР да определя количествата ток, които НЕК е задължена да закупи. Наречено е нетно специфично производство на ВЕИ. Според производители тези количества се изчерпват още през септември.

И накрая малките фотоволтаици, като производители, ще трябва да правят вноска от 5% върху месечните приходи във фонда за сигурност на енергийната система.

Собствениците на фотоволтаици казват, че добавката, която се плаща като преференциална цена, не е държавна субсидия, а е субсидия върху инвестиция.

И дават пример със селскостопанските производители. Те получават примерно еврофинансиране за строителство, а след това субсидия за млякото. Това, което се случи с нас, може да се случи и с тях, казва Цанева и заявява, че пускат жалба до Еврокомисията, че са нарушени евродирективи. Подозират, че някой иска да ги фалира, а след това да ги изкупят.

Обидени са от обвинението, че не са декларирали двойното субсидиране - един път изграждане с европомощ, втори път - субсидия за цената.

Никой не го е искал това нещо от нас. Когато сме въвеждали централите в експлоатация, сме подали декларации в електроразпределителните дружества, че са изградени с евросубсидия, приложили сме договорите, защо не са ги видели, питат малките производители на ток от слънце.

“Законът дори не ни дава право да дръпнем шалтера и да кажем - фалираме. Според договора с енергоразпределителното дружество не можеш да разваляш баланса в балансиращата група,” казва Цанева.

Справка във финансовите отчети на НЕК показва, че средната цена на тока от възобновяеми централи, които компанията е изкупила за първата половина на годината, е 285 лв. за мвтч.

Компанията е трябвало да даде пари за 25,9% повече ток от възобновяеми централи, присъединени на средно напрежение, които са с по-голяма мощност.

Това прави 80 млн. лв. в повече в сравнение с преди година. Излиза, че бумът във възобновяемите източници продължава, въпреки че със Закона за енергетиката бяха премахнати преференциалните цени на зелената енергия. Това е или заради присъединяването на централи, които имат договори отпреди промените, или заради единствените останали преференции - за инсталациите, които правят ток от оборски тор.

✓ Десислава Танева: От пожарите до момента са засегнати около 11 600 дка горски територии

От пожарите до момента са засегнати около 11 600 дка горски територии. Това каза пред БНТ министърът на земеделието и храните Десислава Танева.

„От тях само около 3 500 дка са т.нар. „върхови пожари“, при които ще следва залесяване“, заяви Танева и добави, че на едно горско предприятие залесяването излиза 1000 лв. на декар. Министърът припомни, че в момента сме в пожароопасен период, който ще продължи още поне 2,5 месеца. По думите ѝ, от близо 220 регистрирани пожари тази година в горски територии, едва 4% са предизвикани от природата и по-конкретно от мълнии, а останалите 96% са причинени от човешка небрежност и немарливост.

„Имаме разследвания за много малко случаи на умишлен палеш“, заяви тя и добави, че всички хора, които обичат природата и ходят в гората, трябва да знаят, че не трябва да палят огън поне на 100 метра в близост до горска територия и да не оставят стъклени бутилки и целофанови опаковки, които могат да предизвикат „ефекта на липата“.

„Другата голяма причина за възникване на тези пожари са земеделските дейности. Работим в много добра комуникация с МВР и ГДПБЗН и ще въведем задължение, когато земеделски производител реши и планира почистване на такава площ с техника да уведомява съответния район на пожарната, за да има готовност“, посочи тя. По думите ѝ, между 80 и 200 горски служители всеки ден са организирани по локализиране на пожари. Министър Танева благодари на доброволците, които според нея са хора с философия в живота, която е за опазване на природата ни.

„От тези 220 пожара обикновено възникват от огнища, които са в земеделските територии от почистване на храсти. Много малка част са пожарите, които са възникнали направо в горска територия“, уточни министърът.

„Към момента нямаме регистриран такъв пожар, който е предизвикан от техника на фирми, които работят по ползването на дървесината в горски територии“, каза тя.

✓ Спират субсидии за животни без преглед и ваксини

Всяко животно ще има електронно здравно досие

Ако не се изпълняват ветеринарномедицинските мероприятия и държавната профилактична програма за ваксиниране, ще бъдат спирани субсидиите за животновъдите. За целта ще бъде създаден специален модул, който ще оповестява веднага във фонд “Земеделие”, че съответният фермер не е допустим за подпомагане, съобщи в сряда зам.-министърът на земеделието Цветан Димитров. Агроведомството е разработило пакет от законодателни промени, които да подобрят ситуацията след избухналите огнища на антракс и бруцелоза у нас.

“Само тази година сме платили около 310 млн. лв. за сектор “Животновъдство” и би следвало фермерите да изпълнят всички ветеринарномедицински изисквания“, обясни Димитров. Предвижда се създаване и на нов софтуерен продукт към информационната система на агенцията по храните. Ще бъде разработено електронно здравно досие на животните у нас, което да включва прегледи и ваксини.

Ще бъде регламентирано и задължителното посещение на ветеринар в стопанствата. Предложението, той да идва поне веднъж месечно, дори и да няма конкретен повод. В интервю за “24 часа” шефът на агенцията по храните д-р Дамян Илиев каза, че има села, в които ветеринар не е влизал от години.

Водели се и преговори с финансовото министерство за създаване на фонд “Епизотии”, който да позволява бърза реакция при зарази.

✓ Цените на селскостопанската продукция паднаха с 3,5% за година

Индексът на цените на производител в селското стопанство за второто тримесечие на 2015 г. намалява с 6.7% спрямо същото тримесечие на 2014 година, съобщиха от НСИ.

Индексът на цените на продукцията от растениевъдството намалява с 3.2%, а от животновъдството - с 10.2%. Спрямо предходната година цените на селскостопанската продукция отбелязват намаление с 3.5%, като в растениевъдството те са по-високи с 3.3%, а в животновъдството - по-ниски с 10.5%.

През второто тримесечие на 2015 г. спрямо същото тримесечие на 2014 г. по-ниски са цените на меката пшеница - с 9.2%, царевицата - с 12.2%, ечемика - със 7.0%, и на картофите - с 0.4%. По-високи са цените на слънчогледа - с 10.6%, доматиите - с 29.5%, и на краставиците - с 1.1%. В животновъдството по-ниски са цените на свинете - с 12.9%, домашните птици - с 23.2%, и на кравето мляко - с 19.0%.

По-ниски спрямо 2014 г. са цените през второто тримесечие на 2015 г. на меката пшеница - с 3.6%, царевицата - с 1.4%, и на ечемика - с 3.0%. В животновъдството по-ниски са цените на свинете - с 11.0%, домашните птици - с 22.0%, кравето мляко - с 16.6%, и на яйцата - с 2.9%.

Индексът на цените на продуктите и услугите за текущо потребление в селското стопанство за второто тримесечие на 2015 г. е с 0.5% под равнището на същото тримесечие на предходната година и с 1.9% спрямо 2014 година.

През второто тримесечие на 2015 г. спрямо съответното тримесечие на 2014 г. индексът на цените на електроенергията и горивата намалява с 8.3%, и на фуражите - с 4.8%.

Същата тенденция се наблюдава и спрямо 2014 г. - индексът на цените на електроенергията и горивата през второто тримесечие на 2015 г. е по-нисък със 7.7%, и на фуражите - с 2.3%.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ "Мини Марица-изток" търси 20 млн. лв. за заплати

Дружеството няма кеш заради верижната задължнялост в енергетиката

Държавната "Мини Марица-изток" явно няма кеш - дружеството е обявило обществена поръчка, в която търси краткосрочно мостово финансиране до 20 млн. лв. Сумата трябва за изплащане на заплати и осигуровки. Въпреки че на хартия дружеството е на печалба за полугодията, то е в началото на омагьосан кръг на задължнялост - НЕК дължи пари на централите в региона, които пък няма как да са изрядни към мината. Държавното дружество е вторият по големина корпоративен работодател в страната със своите 7130 служители.

Защо са нужни парите

Според обявлението за поръчката минното дружество се нуждае спешно от средствата, тъй като е "поставено в невъзможност да изплати дължимите към работниците и служителите заплати и свързаните с тях данъци и осигуровки". Като основна причина за това се посочва намаленото разплащане от страна на основните клиенти, което е тенденция през последните две години. Това създава сериозни ликвидни проблеми на "Мини Марица-изток" и нарушава паричния й баланс. Минималните входящи парични потоци, които постъпват в дружеството, също не са достатъчни за плащане в пълен размер на доставчици, банки и кредитори. От мините също така посочват, че поради забавянето на плащанията някои от доставчиците дори налагат запрори или отказват да изпълняват договорите си.

Според финансовия отчет на дружеството за първите шест месеца на годината търговските му и други задължения са 155 млн. лв., от които 101 млн. лв. са просрочени. Отделно като краткосрочни пасиви дружеството има още близо 145 млн. лв., от които 110 млн. лв. са към свързани лица.

Показателни са и данните за паричните средства, които към средата на 2015 г. са 946 хил. лв., при 2.5 млн. лв. за същия период на миналата година. В същото време разходите за заплати за шестмесечието са 104.5 млн. лв., като това е най-големият разход на дружеството. Така излиза, че средно на месец са нужни 17.5 млн. лв. за заплати и търсеният заем ще свърши работа само за един месец.

Неуспешните опити дотук

Причината "Мини Марица-изток" да търсят мостово финансиране е, че дружеството се опитва от края на миналата година да си осигури кредитиране, но принципалът Български енергиен холдинг (БЕХ) отказва да издаде корпоративна гаранция. Така намеренията за получаване на четири кредитни линии с лимит от общо 73 млн. лв. се провалят.

В началото на юни мините обявиха нова обществена поръчка за овърдрафт с лимит от 40 млн. лв., за чието финализиране обаче ще са нужни между 6 и 8 месеца. Това е и причината за избраната процедура по договаряне без обявление, като в публикуваната информация изрично се посочва, че средствата ще са необходими в срок от три месеца.

Покана за участие в процедурата е изпратена до четири банки - Сосиете Женерал Експресбанк, ОББ, Сибанк и Търговска банка Д.

Дължниците на мините

Увеличените вземания на дружеството се виждат ясно и от данните във финансовия отчет на дружеството за полугодията на 2015 г. Така заедно с ръста в продажбите, които достигат 296 млн. лв., се вдигат и просрочените суми за получаване, които са 258 млн. лв. Най-големият дължник на минното дружество е американската централа "КонтурГлобал Марица-изток 3", която има просрочен дълг от 160 млн. лв. и на практика само 10% от закупените от тях въглища са разплатени. Следващият най-голям дължник е ТЕЦ "AES Марица-изток 1" - с просрочени 52 млн. лв. от общо 69 млн. лв. за полугодията. Причината двете американски централи да дължат такива големи суми на "Мини Марица-изток" са забавените плащания към тях в размер на 800 млн. лв. от страна на Националната електрическа компания за

разполагаемост и закупена енергия. През пролетта на тази година правителството сключи споразумение с двете централи, в което освен намаляването на цените им по дългосрочните договори се съдържа и клауза НЕК да изплати задълженията си, което пък ще отпусне плащанията от тяхна страна към "Мини Марица-изток". Към момента обаче то не е финализирано, тъй като все още се търси заем, с който НЕК да се разплати.

Друг голям длъжник на минното дружество е "Брикел" на Христо Ковачки, което към средата на годината има просрочени 50.6 млн. лв., макар за това да няма обективни причини. Държавният ТЕЦ "Марица-изток 2" дължи 43 млн. лв., от които 41 млн. лв. са забавени.

✓ Ниските цени стимулират търсенето на петрол

Международната енергийна агенция повиши прогнозите си за потреблението

Търсенето на петрол се увеличава с най-бързия темп от пет години насам заради спада на цената до под 50 долара за барел, показва последният доклад на Международната енергийна агенция (МЕА), публикуван в сряда. Институцията е ревизирала рязко нагоре прогнозата си за ръста на потреблението на суровината.

Енергийната агенция обаче изтъква, че ниските цени ще започнат да предизвикват свиване на по-скъпия добив чак през следващата година. Това е удар по плановете на Организацията на страните - износителки на петрол (ОПЕК), която разчита ниските цени да предпазват пазарният дял от конкуренти като шистовите производители в САЩ, отбелязва Wall Street Journal.

Ръст на търсенето

Според новите прогнози на енергийната агенция световното търсене на суров петрол ще нарасне с 1.6 млн. барел дневно през тази година. Това представлява повишение с 200 хил. барела дневно спрямо досегашните очаквания. За следващата година агенцията прогнозира ръст от 1.4 млн. барела дневно. МЕА аргументира решението си с реакцията на потребителите на ниските цени и подобренията макроикономически очаквания за развитите икономики.

"След като цената на петрола се срина от трицифрени числа през миналата година до под 50 долара през тази, потребителите, изглежда, реагират по-бързо от доставчиците", се отбелязва в доклада на агенцията. Експертите също така изтъкват, че на фона на последното поевтиняване много представители на петролната индустрия се подготвят за продължителен период на ниски цени.

Очаквания на ОПЕК

Очакванията за повишено потребление на МЕА съвпадат с последните прогнози на ОПЕК. Петролният картел прогнозира нарастване на търсенето с 1.38 млн. барела на ден през 2015 г., което е с 90 хил. барела дневно повече от предишните оценки. ОПЕК допринесе за срива в цените с решението си да не понижава добива, за да спре растежа на конкурентите с по-високи разходи за производство, на първо място шистовите компании в САЩ.

МЕА очаква ръстът на производството на страните извън ОПЕК наистина да се забави през тази година, но все още няма да започне да спада. Според прогнозите добивът в тези страни ще нарасне с 1.1 млн. барела на ден през 2015 г. след рекордното покачване с 2.4 млн. през миналата. Чак през 2016 г. се очаква понижаване с 200 хил. барела на ден. МЕА очаква най-голямото понижение да дойде от Русия, докато за САЩ се прогнозира ръст с около 190 хил. барела дневно.

"Макар ребалансирането на пазара очевидно да е започнало, този процес вероятно ще е продължителен, а свръхпредлагането се очаква да се задържи и през 2016 г. Това ще доведе до още по-голямо увеличение на складовите запаси в световен мащаб", отбелязва агенцията.

Вестник Сега

✓ 13 институции ще се борят със сивата икономика

Правителството работи по обединена стратегия за повишаване на данъчните приходи

Цели 13 институции ще пишат стратегия, която да анализира в детайли проблемите със събираемостта и сивата икономика и да предложи решения и мерки за периода до 2018 г. Тя трябва да бъде внесена в МС до 15 октомври, а обсъждането ѝ ще тече паралелно с работата по проектобюджет 2016 и тазгодишния пакет от промени в данъчните закони.

Това реши на вчерашното си заседание кабинетът в отговор на отправените от Брюксел препоръки по Националната програма за реформи. Министрите приеха актуализация на програмата, като основна част от промените са именно в частта за ефективността на данъчната система.

Първоначалните планове на правителството бяха за изготвяне на три отделни стратегически документа - за борба с данъчните измами, за повишаване на събираемостта и за намаляване на административните разходи за спазване на данъчното законодателство. Работата по трите документа е започнала още в края на 2014 г., като финансовият министър Владислав Горанов е сформирал отделни работни групи за подготовка на документите. През 2015 г. след коментари с Европейската комисия е решено да се създаде единна стратегия, която да покрие дейностите на по-широк кръг институции. Поименно са посочени 13 ведомства - в подготовката на мерките ще участват МС, министерствата на финансите, правосъдието, труда, земеделието и здравеопазването, МВР, агенциите ДАНС, НАП и "Митници", НОИ и Държавен фонд "Земеделие". В работната група е включена и прокуратурата.

От тези институции се очаква да дадат солиден отговор на въпроса как да се извади на светло сивата част от икономиката. В подробния си доклад за напредъка на България по отправените препоръки за реформи Европейската комисия тази година разкритикува остро страната ни за липсата на системен подход за спазване на данъчното законодателство. Комисията цитира данни на НСИ, съгласно които делът на сивата икономика се оценява на 13.4% от БВП (2011 г.). На фона на тази сива икономика и други измами в бюджета не постъпват около 20% от полагаемото се ДДС

според оценка на ЕК от 2014 г. С този висок дял България е на 11-о място в ЕС по този показател, изтъква Брюксел. Голяма е и разликата между приходите, които могат да се очакват от осигуровки на фона на действащото законодателство, и реално събраните постъпления, което говори за висок дял на укривани доходи, изтъква Брюксел. Еврокомисията ни критикува и за високата административна тежест за спазване на законодателството. По линия на отделните данъци се отбелязват прекалено ниските постъпления от данък сгради, както и ниските акцизи върху енергията.

Единственото конкретно намерение, обявено до момента в отговор на тези критики, е обещаното намаляване на административната тежест за спазване на Закона за акцизите и данъчното законодателство, като ефектът на облекчението се оценява на 104 млн. лв. Като нова мярка се обещава и по-доброто съдействие между НАП и прокуратурата за оказване на методическа помощ при разследване на схеми за данъчни измами.

СТАТИСТИКА

Въпреки сравнително ниското данъчно бреме средният бизнес в България губи 454 часа на година за спазване на данъчното законодателство при средно ниво за ЕС от 189 часа, припомня Брюксел данни от 2012 г. на Световната банка. Най-много време у нас отнема спазването на осигурителното законодателство, корпоративният данък е с най-ниска административна тежест.

✓ **Парламентът в Гърция се опитва да саботира сделката с кредиторите**

Ангела Меркел е "скептично" настроена за постигнатото споразумение

Председателят на гръцкия парламент Зои Констандопулу се опитва да саботира споразумението с международните кредитори за отпускането на Атина на трети финансов спасителен пакет в размер на около 86 млрд. евро, като възпрепятства процедурата по гласуването му, съобщи електронното издание GRReporter. Тя се готвеше да свика съвещание на председателите на парламентарните партии и комисии късно снощи, на което да се реши дали депутатите извънредно да се съберат и да гласуват споразумението. Констандопулу не се съобрази с настояването на премиера Алексис Ципрас за незабавното свикване на народните представители, за да се ратифицира документа възможно най-бързо и Атина да получи спешен финансов транс до 20 август, когато трябва да плати задължения в размер на 3.2 млрд. евро към ЕЦБ. Той изпрати писмо до Констандопулу, като подчертава, че гласуването трябва да стане на заседанието на депутатите днес.

С решението на Зои Констандопулу парламентарните комисии вероятно ще започнат да заседават днес сутринта, а не в сряда, както искаше премиерът, и ще приключат необходимите за гласуването процедури късно довечера. Така най-вероятно гласуването на споразумението ще се състои в полунощ на 13 август.

Членове на правителството осъдиха поведението на Зои Констандопулу и обявиха, че тя открито воюва с премиера Ципрас, след като се опитва да възпрепятства всяка законодателна инициатива. 12 от 20-те председатели на партийни групи и парламентарни комисии изпратиха писмо до председателя на парламента с искане за ускоряване на процедурите за вота по споразумението. Лидерите на партиите провеждаха вчера последни сондажи сред депутатите за настроеността сред тях. Консерваторите, социалистите и лявата партия "Потами" заявиха, че не са съгласни с тежките мерки, заложили в споразумението, но ще го подкрепят. Комунистите и крайнодесните от "Златна зора" са категорично против сделката, както и 40 депутати от управляващата партия СИРИЗА.

Гръцкият премиер Ципрас е разговарял по телефона във вторник вечерта с германския канцлер Ангела Меркел, предаде електронното издание "ИЮ Обзървър", като цитира източник от гръцкото правителство. Тя била "скептично" настроена за споразумението. Според Меркел мостово финансиране било по-добър вариант за Гърция от цялостно споразумение, което изисква много повече дебати.

✓ **БЕХ си вдига капитала с 239 млн. лв. с "дар от бюджета"**

Държавата, която е собственик на Българския енергиен холдинг, се отказва от полагащия ѝ се дивидент от печалбата на компанията за миналата година. Става дума за "подарък" в размер на 266 млн. лева. Вместо да отиде в приход на бюджета, сумата ще остане за БЕХ - с 239.445 млн. лв. ще бъде увеличен капиталът на дружеството, а остатъкът ще отиде във фонд "Резервен". С увеличението капиталът на енергийния холдинг ще стане близо 3.2 млрд. лв.

Решението, взето в края на юли от ресорния министър Теменужка Петкова, идва в момент, в който БЕХ спешно търси заем, с който дъщерната му НЕК да покрие дълговете си към двете американски централи "Марица-изток" 1 и 3, посочва Медиапул. Изчистването на тези борчове е условието двата теца да приемат да продават на по-ниски цена тока, който НЕК е задължена да изкупува от тях.

В началото на годината "Фич" понижи дългосрочния кредитен рейтинг на БЕХ точно заради лошото финансово състояние на НЕК. Вдигането на капитала на БЕХ ще даде положителен сигнал към света и ще подобри оценката на рейтинговите агенции за нашия енергиен гигант, смята Министерството на енергетиката.

Още през зимата министър Петкова обяви, че държавата може да се откаже от дивидента си от БЕХ. Тогава обаче причината беше различна - липсата на пари за модернизация на АЕЦ "Козлодуй".

[Вестник Монитор](#)

✓ **Кабинетът отпусна 125 хил. лв. допълнително за заплати в КЕВР**

Кабинетът одобри допълнителни средства в размер на 125,5 хил. лева на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), съобщиха от пресцентъра на Министерския съвет. Средствата са предназначени за разходи за персонал и са предвидени в централния бюджет за 2015 година. Постановлението е прието предвид необходимостта от обезпечаване на допълнителни разходи, свързани със структурните промени в комисията от началото на годината и увеличението ѝ

състав, посочиха от МС. В началото на април Народното събрание избра новия състав на регулатора. Дотогава той имаше седем членове, но с промени в Закона за енергетиката техният брой беше увеличен с двама.

[Вестник Класа](#)

✓ Трети пореден месец дефлация

За трети пореден месец Националният статистически институт отчита дефлация. За месец юли 2015 г. индексът на потребителските цени обуславя месечна инфлация от -0.2%. От началото на 2015 г. натрупаната инфлация е -0.3%. Прямо юли 2014 г., инфлацията е -0.2%.

През юли 2015 г., спрямо предходния месец най-голямо увеличение е регистрирано в цените за развлечение и култура - с 4.5%. С по 0.6 на сто са се увеличили цените за транспорт и жилищно обзавеждане. Увеличение от 0.8% има в цените на ресторанти и хотели.

Най-голямо намаление отчита статистиката в цените на облекло и обувки - с 2.7%, следвани от цените на хранителни продукти и безалкохолни напитки с 1%, за транспорт с 0.6%, за здравеопазване с 0.4% и алкохолни напитки и тютюневи изделия с 0.1%.

Най-голямо намаление при хранителните продукти през юли е регистрирано в цените на прасковите и кайсиите - с 32.2%, зелето с 14.1%, доматиите - с 14.1, морковите с 11.8%. Между 1 и 2% падат цените на брашното и макаронените изделия. Под 1% спад в цените е регистрирано при хляба, свинското месо, кашкавала, изварата и маргарина.

През седмия месец на 2015 г. са поскъпнали яйцата с 2.2%, слънчогледовото олио с 2.8% цитрусовите плодове с 3.4%, ябълките с 3.7%, краставиците с 4.4% и зрелият чесън с 1.7%. Под 1% са поскъпнали минералната вода и безалкохолните напитки, месото от домашни птици и колбасите.

В групата на нехранителните продукти през отчетния период поскъпват праховете за пране - с 1.8%, бензинът А95Н с 1%. В съответствие със сезона най-голямо е увеличението на цените на туристическите услуги - с 13.4%, пътническият и въздушният транспорт с 9.5%, както и застраховките - с 3.7%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за юли 2015 г. отчита инфлация от 0.2% спрямо юни.

Основната причина за увеличението на общия ХИПЦ е увеличението в групите "Транспорт", "Развлечение и култура" и "Ресторанти и хотели".

✓ Гърция пред финансов Армагедон

Правителството на премиера Алексис Ципрас е изправено пред Голгота. От една страна, за да реализира съдържанието на новото споразумение, постигнато с кредиторите, а от друга, за да реши незабавно /още в следващите 24 часа/ редица въпроси, така че да получи навреме първия транш от заема от Европейския стабилизационен механизъм и да не бъде принудено да взема нов мостов заем.

Гръцкият парламент утре е призван да гласува пореден трети меморандум за последните пет години, който представлява смесица от предишните два - нови данъци, съкращения на заплати и пенсии, приватизация, либерализация на пазари и професии, както и редица реформи по отношение на данъчното облагане, пенсионното осигуряване и трудовите отношения.

В стремежа си да реализира новото споразумение правителството е изправено пред доста пречки във вътрешен и външен план. Само по себе си постигнатото на техническо ниво е предпоставка, за да се очаква "зелена светлина" за изплащане на транша. В същото време Еврогрупата, която ще заседава в петък, ще бъде призвана да одобри този документ, но не е изключено и да има изненади заради изразяваните от Берлин резерви и несъгласие по цялата процедура на това споразумение. Германската страна държи споразумението да бъде предшествано от мостов заем.

Разбира се, има и вътрешнополитически въпроси, които по някакъв начин се преценява, че правителството ще съумее да преодолее.

Всъщност споразумението с кредиторите бе първата и може би най-значима стъпка, но пътят съвсем не е покрит с рози. На първо време ще трябва да бъдат смекчени възраженията, предявявани от председателката на гръцкия парламент, за да може това споразумение и съответно исканите от кредиторите мерки да станат закон на държавата. Следва "битката" в Еврогрупата, която извънредно се събира в петък. На нея Берлин ще излезе с конкретно предложение, което е диаметрално противоположно с позицията на Атина, а и на Брюксел.

Германският финансов министър Волфганг Шойбле желае заемът за Гърция да дойде от Европейския фонд за финансова стабилизация, а не от Европейския стабилизационен механизъм.

Това на практика означава, че Гърция ще трябва да докаже, при това с много повече поети от нея ангажименти, че иска и може да приложи мерките, под които нейните управляващи са положили подписите си.

Високопоставени представители от Берлин през последните дни не крият намерението си и заявяват, че "доверието е загубено" и че те "искат осезаеми доказателства, че договореното може да бъде приложено на дело". По време на петъчната "битка" обаче Гърция няма да бъде сама. Доста от партньорите ѝ искат "гръцката драма" да приключи и тя да не се превръща в сериал. На същата вълна е и Брюксел, който желае споразумение още сега, а не ново удължаване на сроковете и нови мерки.

Според някои източници два са ключовите въпроса, които ще бъдат поставени на везните - първият е свързан с ролята на МВФ в новата спасителна програма за Гърция.

Досега се знае, че фондът не иска да участва в заема от 85 млрд. евро. Следователно това е една празнота, която ще трябва да бъде запълнена, ако управляващият директор Кристин Лагард държи на своя отказ.

Берлин поставя като условие участието на фонда в новата програма. Отговорът на този въпрос ще бъде даден на Еврогрупата и за да може фондът да отговори положително, ще трябва да получи уверението на еврозоната, че ще има регулация, и то скорошна, по отношение на гръцкия дълг.

В публикация на в. "Уолстрийт джърнъл" бе посочено, че фондът е готов да участва от октомври в програмата, след като бъдат предприети действия по реструктуриране на гръцкия дълг.

Друг ключов въпрос е в пряка връзка с предстоящите политически събития и процеси в Гърция. Премиерът и неговият екип дадох да се разбере, че ще прибягнат до предсрочни избори още следващия месец. Нещо подобно ще постави под съмнение реализацията на новото споразумение. Партньорите на Гърция със сигурност ще поискат от премиера да внесе яснота и да каже, че или иска избори, или ще се ангажира, че договорената програма ще бъде изпълнена независимо от изборния резултат.

Ако всичко върви добре на Еврогрупата, тогава двете следващи стъпки ще бъдат от процедурно естество. Първата се отнася до гласуването на споразумението от парламентите на онези страни, които предявяват най-големи изисквания към това споразумение, като Германия, Испания, Финландия и други, и след това ще бъде преведен и първият транс, който ще позволи на Гърция да покрие нуждите си, като се започне от плащанията на нейните задължения по облигации към ЕЦБ в размер на 3,2 млрд. евро на 20 август.

В противен случай, тоест, ако се стигне до засечка, гръцкото правителство ще бъде принудено да се обърне към единственото останало решение и да поиска мостов заем.

[Investor.bg](#)

✓ БНБ: По-евтиното евро носи повече ползи за икономиката на България

В свое изследване банката акцентира върху въздействието на обезценяването на еврото спрямо долара върху реалната икономика, външната търговия и инфлацията

Положителните ефекти за икономиката на България от обезценяването на еврото спрямо долара са по-значими от негативните. Това е основният извод на експертите на Българска народна банка (БНБ) от тяхно изследване, посветено на потенциалните ефекти върху българската икономика от промяната на валутния курс долар/евро и публикувано в тримесечното издание „Икономически преглед“.

В документа се акцентира върху въздействието на по-евтиното евро върху реалната икономика, външната търговия и инфлацията. Експертите на БНБ твърдят, че търговията на България със страни извън Европейския съюз (ЕС) е основният канал, през който обезценяването на еврото може да повлияе върху българската външна търговия.

В изследването се посочва, че в търговията си с трети страни България се разплаща най-често в долари, делът на които е значително по-висок от средния за еврозоната, а делът на доларовите разплащания при вноса е по-голям от този при износа.

В тази връзка от централната банка изтъкват, че поскъпването на долара спрямо еврото ще доведе до влошаване на условията на търговия за България с държави извън ЕС при запазване на цените на суровините на същото ниво. Негативният ефект от поскъпването на долара върху условията на търговия обаче се компенсира частично от реакцията на доларовите цени на суровините спрямо динамиката на курса на долара, която е низходяща.

Имайки предвид, че България е нетен вносител на първични стоки, каквито са металите и храните, и че делът на разплащанията в долари във вноса е по-висок от този в износа, БНБ очаква поскъпването на долара спрямо еврото да влоши за България условията на търговия за тази група стоки.

Що се касае до петролните продукти – БНБ пише в анализа си, че България ги търгува почти изцяло в долари, като техният дял при разплащанията е значително по-висок от този на ЕС, особено при износа. Поради сходната валутна структура на разплащанията за внос и износ на петролни продукти условията на търговия за България при тази стокова група не би следвало да се влошат от поскъпването на долара спрямо еврото. Същевременно поради големия търговски дефицит на България в търговията с петролни продукти със страни извън ЕС БНБ допуска влошаване на номиналното търговско салдо на страната.

Като цяло по различните канали на действие ефектите от обезценяването на еврото имат както положителни, така и негативни последици за българската икономика. Ето и какви са заключенията на експертите на БНБ в последния им анализ.

Потенциални ефекти върху българската икономика от промяната на валутния курс „долар/евро“

От началото на второто тримесечие на 2014 г. еврото се обезцени значително спрямо долара, което бе резултат от противоположните сигнали за икономическото развитие в еврозоната и в САЩ, както и от разнопосочната парична политика в двата региона.

По-значителното нарастване на икономическата активност в САЩ доведе до очаквания за повишаване на лихвените проценти, докато слабата икономическа активност и ниската инфлация в еврозоната бяха основание за провеждане на експанзионистична монетарна политика от страна на ЕЦБ, която на няколко стъпки понижи лихвените проценти при основните операции по рефинансиране и по депозитното и кредитното улеснение (през юни и септември 2014 г., и през януари 2015 г.). Така средно за януари–май 2015 г. на годишна база еврото се обезцени с 18,8% спрямо долара.

България не е членка на еврозоната и политиката на ЕЦБ няма пряко влияние върху монетарните условия у нас и върху българската банкова система. Същевременно режимът на парична политика в България – паричен съвет с използване на еврото като резервна валута, и голямата обвързаност на българската икономика с тази на еврозоната са предпоставка за частично предаване на паричната политика на ЕЦБ към българската икономика.

В настоящия анализ са изследвани основните канали, по които обезценяването на еврото спрямо долара може да повлияе върху българската икономика, като се разглеждат по-подробно ефектите върху българската външна търговия и инфлацията в страната и е направен опит тези ефекти да бъдат количествено оценени.

Съгласно теорията изменението на валутния курс „долар/евро“ може да повлияе върху българската икономика посредством няколко канала. Основният канал, по който обезценяване на валутния курс би имал ефект, при допускане за сходна динамика на ценовите процеси у нас и в основните ни търговски партньори, е върху конкурентоспособността посредством промяна на реалния ефективен валутен курс.

Поскъпването на долара влияе пряко върху стойността на номиналния внос и износ, като от гледна точка на българската икономика оскъпява вноса в долари и води до поевтиняване на износа за страни, към които български фирми изнасят в долари. Също така в зависимост от степента, в която обезценяването на еврото допринася за понижаването на реалния валутен курс на българския лев, може да се очаква ефект на заместване от страна домакинствата на по-скъпите вносни стоки с местни. По този начин обезценяването на еврото би се отразило върху обема на нетния износ.

От друга страна, в зависимост от степента, в която по веригата на предлагането по-високите вносни цени се пренасят в страната, може да се очаква повишаване на крайните цени и/или понижаване на печалбите на фирмите.

Допълнителен канал, чрез който обезценяването на еврото спрямо долара може да повлияе върху икономиката, е посредством задлъжнялостта – в случай че има голям дял на деноминирани в долари вземания от фирми и домакинства, бремето на дълга ще се увеличи.

В настоящия анализ разглеждаме само ефектите от обезценяването на еврото, за които считаме, че влияят най-силно върху българската икономика.

✓ За пръв път от четири месеца в България е отчетена дефлация на годишна база

През седмия месец цените спадат с 0,2% на годишна и месечна база

Цените в България се върнаха на негативна територия през юли на годишна база след четири поредни месеца на покачване, сочат данните на Националния статистически институт (НСИ) от днес.

През юли индексът на потребителските цени, официалният измерител на инфлацията у нас, отчита -0,2% спрямо същия месец на миналата година. Припомняме, че през миналия месец статистиката показва инфлация от 0,4% на годишна база. На месечна база също е регистрирана дефлация, но по-слаба от тази през юни. През седмия месец от годината цените са намалели с 0,2%. През юни дефлацията беше 0,9%.

Така от началото на годината се акумулира дефлация от 0,3%. Толкова е и средногодишната инфлация за периода август 2014-юли 2015 г. спрямо периода август 2013-юли 2014 г.

Най-силно спрямо предходния месец са се увеличили цените в групата "Развлечение и култура" – с 4,5%, а най-голямо намаление записват цените на облеклата и обувките – от 2,7%.

Лекарствата и другите фармацевтични продукти са поевтинели с 0,6%, а цените на лекарските и стоматологичните услуги остават на нивото от миналия месец.

Горивата в страната поскъпват и този месец, като цената на бензин А98Н е с 0,2% по-висока през юли спрямо юни, а тази на бензин а А95Н - с 1%.

Измерването по европейската методология (т. нар. хармонизиран индекс на потребителските цени - ХИПЦ*) показва, че цените у нас са с 1% по-ниски спрямо същия месец на миналата година.

Индексът на потребителските цени за т.нар. „малка кошница“, се понижава до 0,7% през юли на месечна база. За сравнение - през юни дефлацията в малката кошница бе 1,5%, което е повече от отчетеното поевтиняване от 1% през май.

* Основните разлики между европейския ХИПЦ и националния ИПЦ са, че първият обхваща и потреблението на нерезидентите на територията на страната, както и че ползва тегла отпреди три години (по данни на националните сметки), докато при ИПЦ се ползват тегла от предходната година (по данни от наблюдението на домакинските бюджети).